

Carrer Portal Nou, 7 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.com
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

ATARDECER

Napszállta

Hongria, 2018

Direcció: László Nemes

Intèrprets: Juli Jakab, Vlad Ivanov,
Susanne Wuest, Uwe Lauer

Durada: 142 min

Gènere: drama romàntic

Idioma: Hongarès

Data d'estrena: 11/01/19

En el crepuscle de l'imperi austro-hongarès

No hi ha dubte que una de les pel·lícules amb més impacte d'aquesta dècada que comença a acabar-se és *El fill de Saül*, títol que va suposar la revelació d'un nou cineasta: l'hongarès László Nemes. Aquest, en el seu primer llargmetratge, va atrevir-se a abordar l'infern d'Auschwitz seguint-hi un home (Saül Auslander) entestat en enterrar un jove que reconeix com el seu fill: un acte simbòlic en contra de la barbàrie que ni tan sols respecta els cossos dels morts. Nemes s'hi mou en la corda fluixa entre la representació de l'horror i allò irrepresentable deixant fora de camp la mort a les càmeres de gas. Alternant les imatges del rostre del protagonista amb aquelles, essent-hi les dominants, en què mostra el que ell veu a través de la càmera posicionada darrere del seu clatell, Nemes proposa a *El fill de Saül* una experiència immersiva en un laberint infernal que fou molt reconeguda, tot i que no exempta de certa controvèrsia. El cas és que, amb la seva òpera prima, Nemes va crear tantes expectatives com interrogants: què podia fer després de la seva immersió a Auschwitz? La resposta és *Sunset (Atardecer)*, que va presentar-se a l'última edició de la Mostra de Venècia. El capvespre al qual fa al·lusió el títol podria ser el de l'imperi austro-hongarès, a banda del fet que Nemes hagi afirmat que la seva pel·lícula també insinua l'origen dels nacionalismes excoents que campen en llocs d'Europa com ara el seu país. El cas és que l'acció se situa a la vigília de la I Guerra Mundial en una de les grans ciutats de l'imperi en declivi: Budapest. Allà hi arriba una jove (Irisz Leiter/Judit Bárdos) que n'és originària, però que ha viscut molt de temps a Trieste després de la mort dels seus pares en l'incendi d'una barreteria de luxe que regentaven. És una de les informacions que, amb comptagotes i mantenint-se molts dels fets velats, van revelant-se a l'espectador i, de fet,

a la mateixa protagonista, que, treballant a la barreteria en mans d'un altre propietari, d'alguna manera vol recuperar el llegat dels seus pares mentre descobreix l'existència d'un germà, que, culpats d'un crim, viu d'amagat encapçalant un grup revolucionari que amenaça les classes benestants i l'ordre establert del mateix Imperi, la decadència del qual vol representar-se amb els costums perversos i sòrdids del seu emperador Francisc-Josep, aquell que va casar-se amb "Sissi", que plana com un fantasma en el film. Jugant també amb el fora de camp i, en aquest cas, amb el lipsis temporals que contribueixen a sentir-nos descol·locats, Nemes posa en funcionament el mateix dispositiu fílmic d'*El fill de Saül*, de manera que la càmera segueix (i a vegades observa) Irisz Leiter en el seu deambular per un altre laberint: un món caòtic que intenta desxifrar inútilment i on se sent perduda, però sense defallir mai. En tot cas, des de la perspectiva de la seva desorientada heroïna, Nemes presenta la ciutat com un món kafkià empeltat d'una visió que pot recordar vagament la d'*Una història somiada*, d'Arthur Schnitzler, amb una sèrie de festes nocturnes burgeses que dibuixen una podridura moral. Un malson amb el qual Nemes no renuncia a belles imatges que a vegades es fan borroses. En tot cas, com s'apunta al final del film, la podridura no va dur a la revolució, sinó a les trinxeres de la I Guerra Mundial. I potser, com diu Nemes, aquell infern encara perdura.

Imma Merino
Col·lectiu de crítics de cinema de Girona